

РЕШЕНИЕ

№ 2435

гр. Варна, 21.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 39 СЪСТАВ, в публично заседание на осми юли през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Христина В. Тодорова Колева

при участието на секретаря Цветелина Пл. Илиева
като разгледа докладваното от Христина В. Тодорова Колева Гражданско дело № 20213110118395 по описа за 2021 година

Производството по делото е образувано по предявен от ИВ. Л. Ч., ЕГН *****, адрес: гр. ***, съдебен адрес: гр. *** чрез адв. Й.А. срещу ЗАД А, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. *** иск с **правно основание 405, ал. 1 КЗ** за осъждане ответното дружество да заплати сумата в размер на **100 лева /сто лева/ - частичен иск** от общо 1887.40 лева, представляващи претърпени от ищеца имуществени вреди в резултат от настъпилото на 17.05.2021г. застрахователно събитие с увредения лек автомобил Хонда Джаз, с рег. № ***, ведно със законна лихва върху нея считано от датата на подаване на исковата молба – 29.12.2021г. до окончателното изплащане на сумата.

Ищецът основава исковата си претенция на следните фактически твърдения: на 01.12.2020г. между него и ответника възникнало застрахователно правоотношение, обективизирано в застрахователна полица № № ***. Предмет на договора бил лек автомобил, собственост на ищеца - Хонда Джаз, с рег. № ***, застрахован със застраховка „Каско”, клауза Пълно каско, със срок на действие от 01.12.2020г. до 30.11.2021г. Автомобилът бил оценен на стойност 5500 лева, като застрахователната премия, която следвало да заплати ищеца съгласно застрахователния договор била в размер на сумата от 378.68 лева. Към настоящия момент премията била изплатена на застрахователя. На 17.05.2021г. около 10:00 часа паркирал автомобила в гр. ***. Към 13:00 часа установил настъпили увреждания по автомобила – надран с твърд и остър предмет. Уведомил застрахователя за настъпилото събитие, като ответникът извършил оглед на МПС и съставил Опис на претенция по щета № ***, в който били описани увредените детайли /преден ляв калник; преден десен калник; предна лява врата; предна дясна врата; задна лява врата; задна дясна врата; заден десен калник и заден ляв калник/. За злоумишлените действия уведомил органите на реда. Застрахователят определил размера на обезщетението, който възлизал на 760.80 лева, което към настоящия момент му било изплатено. Счита, че определеното обезщетение не овъзмездява

претърпените имуществени вреди. Твърди, че за отстраняване на щетите била необходима сумата в размер на 2648.20 лв., като след приспадане на заплатеното обезщетение, застрахователят му дължал сумата в размер на 1887.40 лв. Ето защо има правен интерес да претендира обезщетение за отстраняване на щетите по автомобила. Моли в тази връзка за постановяване на положително решение по предявения иск.

В рамките на предоставения му срок по чл. 131 ГПК, ответникът е депозирал отговор на исковата молба, обективиращ съображенията му за оспорване на така предявения иск по основание и размер. Не оспорва наличието на застрахователно правоотношение между него и ищеца по сключен застрахователен договор „Каско на МПС“ за процесния автомобил, обективиран в полица № *** от 01.12.2020г., със срок на действие от 01.12.2020г. до 30.11.2021г.. Не оспорва, че на 17.05.2021г. е заведена претенция за репарирание на щети по автомобил Хонда Джаз, с рег. № ***, настъпили в резултата на ПТП от 17.05.2021г. Застрахованият декларира, че е съгласен размерът на обезщетението да бъде определен съгласно ОУ на застрахователното дружество – по експертна оценка, доверен сервиз. Застрахователното обезщетение било определено на 760.80 лева по експертна оценка, като отговаряло на чл. 73; 74 от Общите условия по застраховка „Каско“. Навежда доводи, че обезщетението следвало да се изплаща единствено по експертна оценка. Излага, че изплатеното обезщетение е справедлив еквивалент на претърпените от ищеца имуществени вреди и достатъчен за тяхното репарирание. Оспорва и дължимостта на акцесорната претенция. Моли за отхвърляне на иска.

Съдът, след като взе предвид становищата на страните, събраните по делото доказателства и съобрази приложимия закон, прие за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявен е иск с правно основание чл. 405, ал. 1 КЗ.

По делото на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 ГПК е прието за безспорно и ненуждаещо се от доказване в отношенията между страните, че към 17.05.2021г. по отношение на лек автомобил Хонда Джаз, с рег. № *** е бил налице валидно сключен договор за застраховка „Каско“, клауза Пълно каско при ответника, обективиран в полица № *** от 01.12.2020г., със срок на действие от 01.12.2020г. до 30.11.2021г., че ответникът определил размер на обезщетението, който възлизал на 760.80 лева, което е изплатено на ищеца.

С платежно нареждане от 30.06.2021г. за сумата 154.56 лева и платежно нареждане от 26.05.2021г. за сумата 416.91 лева, застрахователят е изплатил обезщетение в полза на ищеца по щета №***.

От застрахователна полица № *** е видно, че действителната стойност /застрахователната сума/ на застрахованото МПС е 5500 лева, при застрахователна премия 371.25 лева.

Не е спорно, че трета и четвърта вноска от застрахователната премия не са заплатени и възлизат на общо 189.33 лева.

В застрахователната полица са предвидени следните възможности за обезщетяване: по експертна оценка на застрахователя.

Не е спорно, че ищецът е собственик на автомобила.

Ищецът е уведомил застрахователя за настъпилите щети по автомобила, като ответникът е съставил Опис на щета по претенция №***/17.05.2021г. за причинени увреждания по автомобила.

В заявлението за изплащане на обезщетение за вреди, ищецът е избрал да бъде обезщетен по експертна оценка на застрахователя.

На ищеца е издадено Удостоверение от СДВР, VI РУ, че на 17.05.2021г. около 13:00 часа е установил увреждания по автомобил Хонда Джаз, с рег. № ***, паркиран в гр. ***. По случая е заведена преписка вх. № 230000-7007/2021г. по описа на СДВР, VI РУ.

Представени са Общи условия за застраховка на МПС, действащи към момента на настъпване на застрахователното събитие.

Съобразно заключението по допуснатата първоначална САТЕ, вещото лице приема уврежданията, установени при оглед на автомобила от представител на застрахователя, описани в Опис на щетите по претенция № *** и видими на предоставения снимков материал - Преден ляв калник, Преден десен калник, Предна дясна врата, Предна лява врата, Задна лява врата, Задна дясна врата, Заден десен калник, Заден ляв калник. Общата стойност на щетите на автомобила по средни пазарни цени към датата на събитието, като при определяне на средната пазарна цена на труда се използва цената предлагана в поне три сервиза отговарящи на съвременните изисквания за качество, а именно да притежават европейски сертификат за качество ISO 9001:2008, както и в три сервиза не притежаващи европейски сертификат за качество ISO 9001:2008, е в размер на 2 173.28 лв.. Общата стойност на боядисване на преден ляв калник, преден десен калник, предна лява врата, предна дясна врата, задна лява врата, задна дясна врата, заден десен калник и заден ляв калник на застрахованото МПС, съгласно сключения договор за застраховка на МПС „Каско“, определена към датата на застрахователното събитие, съобразена със средни пазарни цени на части, часова ставка на труд, боя и материали и нормовремена на производителя, съгласно параметрите на договорите между ЗАД „А“, автосервизи и доставчици на части по Методика за ликвидация на частични щети (т. 74 от Общите условия), е в размер на 760.80 лв. Средна пазарна стойност на лек автомобил „Хонда Джаз“, с рег. № *** към датата на сключване на застрахователния договор - 01.12.2020 г. е в размер на 6 200 лв. Определената към датата на сключване на застрахователния договор - 01.12.2020 г. застрахователна стойност в размер на 5 500 лв. е с 11.29% по - ниска от средната пазарна стойност към него момент, която е в размер на 6 200 лв.

От заключението по допуснатата повторна СТЕ се установява, че стойността на щетите по автомобила по средни пазарни цени към датата на събитието са следните: цени за сервизен час - сервизи с европейски сертификат за качество - 2183.84 лева; цени за сервизен час - сервизи непритежаващи европейски сертификат за качество - 1352.13 лева; цени за сервизен час - по средни пазарни цени - 1767.98 лева; цени за сервизен час - по средни пазарни цени и цялостно боядисване на автомобила - 1885.08 лева. Стойността на боядисване на преден ляв калник, преден десен калник, предна лява врата, предна дясна врата, задна лява врата, задна дясна врата, зааден десен калник и заден ляв калник на застрахованото МПС, съгласно сключения договор за застраховка на МПС „Каско“, определена към датата на застрахователното събитие: Разходи за ремонт без ДДС – 952.56 лева; Разходи за ремонт с ДДС – 1143.07 лева. Действителната стойност на лек автомобил марка „Хонда Джаз“, рег. № *** към датата на сключване на застрахователния договор възлиза на 6 400 лева - различава се от определената стойност от 6400 лева с 14.06%.

Съгласно разпоредбата на чл. 405, ал. 1 КЗ при настъпване на застрахователното събитие застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение в уговорения срок.

Правото на справедлив размер на обезщетението и възможност за поправка на МПС, съобразно средните пазарни цени, не може да се отрече с оглед възрастта на автомобила, тъй като независимо от амортизацията на частите към момента на настъпване на произшествието, собственикът на автомобила не може да бъде задължен да го ремонтира със също толкова амортизирани и овехтели части.

В тази връзка следва да бъде съобразена практиката на ВКС - Решение №155/05.12.2016г. по т.д.№1092/2015г. на ВКС, 2-ро т.о., в което е прието, че не е възможно влезният в сила и действащ застрахователен договор, по който е заплатена дължимата застрахователна премия, да не осигурява застрахователно покритие за поетия застрахователен риск.

По смисъла на чл. 386, ал. 2 КЗ /идентичен с разпоредбата на чл. 208, ал. 3 КЗ /отм./ при настъпване на застрахователно събитие застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение, което е равно на действително претърпените вреди към деня на настъпване на събитието. Съгласно разпоредбата на чл. 400, ал. 2 КЗ за възстановителна застрахователна стойност се смята стойността за възстановяване на имуществото с ново от същия вид и качество, в това число всички присъщи разходи за доставка, строителство, монтаж и други, без прилагане на обезценка. В този смисъл е и задължителната практика на ВКС, обективизирана в постановените по реда на чл. 290 ГПК решения, както следва: решение № 6/02.02.2011 г. по т. д. № 293/2010 г. на ВКС, I т. о.; решение № 206/03.09.2013г. по т. д. № 107/2011 г. на ВКС, II т. о.; решение № 79/02.07.2009 г. на ВКС по т.д. № 156/2009 г., I т. о.; решение № 235/27.12.2013 г. по т. д. № 1586/2013 г. на ВКС, II т. о.; решение № 115/09.07.2009 г. по т. д. № 627/2008 г. на ВКС, II т. о., решение № 209/30.01.2012 г. на ВКС по т. д. № 1069/2010 г., II т. о., както и в определение № 156/27.03.2015 г. по т. д. № 1667/2014 г. на ВКС, II т. о., постановени при действието на КЗ /отм./, но приложими и в настоящия случай, съгласно която за възстановителна стойност се приема стойността на разходите за материали и труд по средна пазарна цена към момента на настъпване на застрахователното събитие, без да се прилага коефициент за овехтяване на увредените части, доколкото по такива цени ще може да се купи вещ от същото качество и количество като увредената вещ.

Застрахователят се позовава на договорната свобода и постигнатите между страните уговорки за начина на определяне на обезщетението съобразно Общите условия към договора за имуществено застраховане, като поддържа определяне на обезщетението по експертна оценка.

Съдът счита за неоснователно по същество възражението за приоритет на ОУ на застрахователя пред нормите на КЗ. Методиката на застрахователя следва да бъде съобразена като минимална долна граница в случаите, когато между страните не е налице спор относно размера на дължимото застрахователно обезщетение, но при съдебно предявена претенция за заплащане на застрахователно обезщетение, съдът следва да определи същото съобразно предвидените императивни законови правила. В разглеждания казус приложимите съгласно Методиката параметри за определяне на размера на обезщетението не отразяват адекватно действителната стойност на причинените вреди, тъй като не отчитат средната пазарна стойност,

достатъчна към момента на увреждането за закупуване на ново имущество от същия вид, респективно пазарната стойност на ремонта за отстраняване настъпилата вреда.

При съдебно решаване на спора, съдът следва да се съобрази с нормата на чл.400, ал.2 КЗ, съгласно която размерът на дължимото обезщетение при частична увреда, представлява възстановителната му стойност като цена на всички присъщи разходи за доставка, монтаж и други, които са необходими за възстановяване на това имущество във вида преди увредата, без прилагане на обезценка /в тази насока Решение № 57/07.07.2016 г. по т. д. № 3751/2014 г. на ВКС, първо т. о/. Затова при съдебно предявена претенция за заплащане на застрахователно обезщетение, в хода на която липсват данни за реално извършен ремонт и доказателства за осъществени разходи, не е предложено отремонтиране в доверен сервиз, съдът следва да определи застрахователно обезщетение по действителната стойност на вредата към момента на настъпване на застрахователното събитие съгласно чл.386, ал.2 КЗ, като ползва заключение на вещо лице, без да е обвързан при кредитирането му да проверява дали не се надвишават минималните размери по Методиката към Наредба № 24/08.03.2006г. на КФН. Тази методика е от значение при определяне обезщетението от самия застраховател, евентуално Гаранционен фонд, но не може да бъде обвързваща по отношение на съда, който прилагайки разпоредбите на КЗ, в частност чл.400 и чл.386 КЗ, следва да съобрази Методиката само като минимални стойности, но да определи обезщетението в размер на среднопазарната стойност на ремонта. Горна граница на обезщетението представлява посочената в договора сума от 5500

С приложеното и неоспорено от ищеца заявление за изплащане на обезщетение /л.40 по делото/, е налице изрично искане на застрахованото лице обезщетението да бъде определено съобразно експертна оценка на застрахователя. Както бе отбелязано по-горе, съдът намира, че това изявление на застрахования не отнема правото му да претендира действителния размер на понесените вреди при наличие на спор, отнесен пред съд.

Безспорно клаузите на КЗ имат приоритет пред клаузите на ОУ въпреки зачитане на договорната свобода между страните при сключване на имуществената застраховка. Цитираната от застрахователя клауза от „Оценка на щетите и размер на обезщетението” от ОУ, препраща при определяне размера на обезщетението по цена съобразно експертна оценка, което директно противоречи на закона, а и на утвърдената практика при приложение на нормата на чл.400 КЗ. Освен това, по делото не са събрани доказателства застрахованото лице да е било наясно с Методиката на застрахователя и начина на определяне на обезщетенията. Определеното по този начин обезщетение във всички случаи би се различавало от действителната пазарна цена на щетата в ущърб на потребителя. Поради това съдът намира, че договорът поражда за застрахователя задължение при настъпване на застрахователно събитие да изплати на застрахования обезщетение за претърпените от събитието вреди, чиято стойност се определя от разпоредбата на чл.386 КЗ. При съдебно предявена претенция, съдът е обвързан при определяне размер на обезщетението от императивните правни норми на КЗ /Решение по в.т.д.№829/2020г. на ВКС; Решение по т.дело №850/2020г. на ВКС; Решение по в.т.д. № 1760/2019г. на ВКС/.

По отношение на възражението за наличието на хипотеза на подзастраховане.

По аргумент от чл. 389 КЗ, подзастраховане е налице, когато застрахователната сума по договора е по-малка от действителната /в случая - възстановителната/ стойност на имуществото. Според посочената норма, извън случаите по чл. 387, ал. 1, ако е уговорена по-малка застрахователна сума от действителната, съответно възстановителната, стойност на застрахованото имущество и то погине или бъде повредено, застрахователят обезщетява пълния размер на вредата до размера на застрахователната сума.

Според ал. 2, ако застрахователният договор е сключен с уговорка за пропорционално обезщетяване, обезщетението се определя според съотношението между застрахователната сума и действителната, съответно възстановителната, стойност.

Дори и да се приеме, че е приложима хипотеза на подзастраховане, то обезщетението следва да се определи при условията на чл. 389, ал. 2 КЗ /видно от застрахователната полица, не се касае до случай на чл. 387, ал. 1 ГПК/.

В Общите условия /чл. 21/ се съдържа уговорка по смисъла на чл. 389, ал. 2 КЗ, която съдът не намира да противоречи на закона. Същата касае именно случаите по чл. 389 КЗ на подзастраховане. Дори и в тази хипотеза, дължимото обезщетение е в размер на 1767.98 лв..

Не е спорно, че застрахователят е изплатил обезщетение в размер на 760.80 лева.

Съдът кредитира заключението на вещите лица по допуснатата повторна САТЕ, от което се установи, че необходимата стойност за отремонтването на щетите възлиза на 1767.98 лв. по средни пазарни цени към датата на събитието, като при изчисляване на средната пазарна цена на труда се използва цената, предлагана в сервиси, които притежават европейски сертификат за качество и такива, които не притежават.

Установи се, че разходите за ремонт на автомобила, изчислени съгласно застрахователния договор към датата на събитието възлизат на 1143.07 лева с ДДС.

Предвид установения размер на претърпените щети и след приспадане на вече заплатеното застрахователно обезщетение, съдът намира, че предявеният частичен иск следва да бъде уважен, ведно със законна лихва върху нея, считано от датата на подаване на исковата молба – 29.12.2021г. до окончателното изплащане на сумата.

На основание чл. 78, ал. 1 ГПК и направеното искане, разноските извършени от ищеца следва да му бъдат заплатени от ответника срещу когото е уважен иска. Реализираните разноски са в общ размер на 510 лева /50 лв. - държавна такса; 100 лв. – депозит вещо лице и 360 лева с ДДС възнаграждение за защита и съдействие от един адвокат/.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗАД А, ЕИК *, със седалище и адрес на управление гр. ***, ДА ЗАПЛАТИ** на ИВ. Л. Ч., ЕГН *****, адрес: гр. ***, сумата в размер на **100 лева /сто лева/ - частичен иск** от общо 1887.40 лева, представляващи претърпени от ищеца имуществени вреди в резултат от

настъпилото на 17.05.2021г. застрахователно събитие с увредения лек автомобил Хонда Джаз, с рег. № ***, ведно със законна лихва върху нея считано от датата на подаване на исковата молба – 29.12.2021г. до окончателното изплащане на сумата, **на основание 405, ал. 1 КЗ.**

ОСЪЖДА ЗАД А, ЕИК *, със седалище и адрес на управление гр. ***, ДА ЗАПЛАТИ** на ИВ. Л. Ч., ЕГН *****, адрес: гр. ***, сумата **510 лв. /петстотин и десет лева/**, представляваща сторените в настоящото производство съдебно-деловодни разноси, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Варненски окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Варна: _____